

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: **БИОЛОГИЈА**

РАЗРЕД: **ШЕСТИ**

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: **2**

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: **72**

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Развијање позитивног односа према живом свијету и заинтересованости за његово проучавање;
- Стицање општих знања из биологије која су неопходна за разумијевање животних појава, разноврсности живог свијета и повезаности живе и неживе природе;
- Изградња правилног односа према природи и мјесту и улози човјека у очувању природе;
- Развијање навика и способности коришћења различитих извора знања;
- Стицање општих знања о ћелији као основној градивној и функционалној јединици живих бића;
- Стицање основних знања о грађи и животним процесима биљака;
- Усвајање основних знања о болестима зависности и развијање свијести о важности очувања властитог здравља и других вриједности које код човјека уништавају болести зависности;
- Разумијевање организованости живог свијета;
- Усвајање основних знања о биосистематици, разноврсности, грађи, функционисању и значају: вируса, бактерија, гљива, нижих и виших биљака;
- Сагледавање значаја и улоге биљака у свакодневном животу човјека и у природи уопште.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Биологија- основни појмови	6
2. Ћелија- основни живи систем	8
3. Грађа и животни процеси биљака	21
4. Болести зависности	3
5. Биосистематика и разноврсност биљака	29
6. Значај биљака за човјека	5

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Биологија- основни појмови (6)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none">• именује основне појмове	<ul style="list-style-type: none">• Појам биологије;	<ul style="list-style-type: none">• Српски језик

<p>из биологије,</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни шта проучава биологија, • наброји основне карактеристике живих бића 	<ul style="list-style-type: none"> • Подјела и значај биологије; • Особине живих бића 	
<p>Тема 2: Ћелија- основни живи систем (8)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опише облик и величину ћелије, • наброји дијелове ћелије, • именује појмове: ћелијска мембрана, једро, цитоплазма и органеле у ћелији, • наброји лабораторијски прибор, • наведе разлику биљне од животињске ћелије, • опише ткива и органе биљака, • разликује једноћелијске од вишећелијских организама. 	<ul style="list-style-type: none"> • Облик, величина и грађа ћелије; • Лабораторијски прибор и микроскоп; • Сличности и разлике биљне и животињске ћелије; • Ткива и органи- грађа организма. 	
<p>Тема 3: Грађа и животни процеси биљака (21)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наброји дијелове биљке, • препозна облике коријена, • опише грађу стабла, • утврди дебљање стабла, • опише грађу листа, • наброји дијелове цвијета, • именује појмове: прашник, тучак, поленов прах, опрашивање, оплодња, • објасни опрашивање и оплођење, • опише грађу плода и сјемена, • објасни процесе: фотосинтеза, дисање и транспирација, • објасни кретање воде и минералних материја кроз биљку, 	<ul style="list-style-type: none"> • Коријен – грађа, раст и функција; • Стабло- грађа, раст, преображај и значај; • Лист- грађа, облик, дијелови и значај; • Цвијет-дијелови, облици и значај; • Лабораторијска вјежба: упознавање грађе цвијета; • Опрашивање и оплођење; • Плод и сјеме; • Лабораторијска вјежба: Направити збирке плодова и сјемена; • Клијање сјемена; • Животни процеси- фотосинтеза, дисање, и транспирација; • Вегетативно размножавање биљака 	

<ul style="list-style-type: none"> • наброји начине вегетивног размножавања код биљака. 		
Тема 4 : Болести зависности (3)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наброји болести зависности: алкохолизам, наркоманију, пушење; • наброји које вриједности човјека уништавају (болести зависности) 	<ul style="list-style-type: none"> • Алкохолизам; • Наркоманија; • Пушење; • Зависност од разних облика савремених комуникација (SMS, MMS, ИНТЕРНЕТ-а); 	<ul style="list-style-type: none"> • ВРОЗ <p>ТЕМА : Зависности</p>
Тема 5 : Биосистематика и разноврсност биљака (29)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • препозна дејство прокариота, • објасни основне карактеристике алги, гљива и лишајева. • дефинише појмове: паразити, сапрофити, симбиоза, хифа, мицелијум, • наброји основне карактеристике и најзначајније групе кормофита, • опише појмове: кормус, кормофите, ризоиди, спора, спорангија, • препозна грађу голосјеменица, • наброји неколико скривеносјеменица, • опише размножавање монокотиледоних и дикотиледоних биљака. 	<ul style="list-style-type: none"> • Организми ниже тјелесне организације: • вируси, бактерије , модрозелене алге, алге гљиве, лишајеви- грађа, разноврсност и значај; • Организми више тјелесне организације: • Маховине – грађа и размножавање; • Папратнице – грађа, подјела, размножавање и значај; • Голосјеменице – грађа, разноврсност, размножавање и значај; • Скривеносјеменице – одлике и подјела; • Дикотиледоне биљке - опште карактеристике и значај; • Монокотиледоне биљке – врсте и значај. 	
Тема 6 : Значај биљака за човјека (5)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наброји основне пољопривредне биљке, • наброји индустријске биљке. 	<ul style="list-style-type: none"> • Пољопривредне биљке; • Гајење украсних биљака; • Индустријске биљке. 	<ul style="list-style-type: none"> • ВРОЗ <p>наставна јединица – Уређење школског дворишта</p>

ДИДАКТИЧКО- МЕТОДИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

На почетку школске године треба провјерити ниво предзнања ученика.

Садржаје треба обрађивати без дефиниција.

У раду користити што више очигледних средстава и других техничких помагала како би се наставни садржаји приближили ученицима.

У зависности од индивидуалних могућности ученика и тежине градива наставник у раду може користити дактилологију и гестовни језик.

Ученике наводити и оспособљавати на самостално рјешавање проблема, задатака, како би се у што већој мјери развила креативност, самопоуздање и мисаоне способности.

Наставник прати изговор нових ријечи и реченица, коригује и утиче на ширење и богаћење ученичког рјечника.

У раду користити сурдотехничка помагала ИСА(индивидуални слушни апарат), ГСА (групни слушни апарат), микрофон, слушалице, вибратор.

Провјера знања и постигнућа ученика треба да се врши континуирано и оно може бити:

- а) усмена провјера знања и постигнућа,
- б) писмена провјера знања и постигнућа.

Сви облици провјеравања, са задацима отвореног типа: задаци допуњавања или кратких одговора; задаци затвореног типа: вишеструког избора, алтернативног избора и задаци повезивања и сређивања.